

ה' אייר, תשע"ב, 27.4.2012

גיליון מס' 306

פרשת אחרי מות קדושים

ממלכת כהנים וגוי קדוש

מאת הרב יהודה גלעד, קיבוץ לביא

המשותף הבולט לפרשיות אחרי מות וקדושים הוא איסורי העריות המופיעים בפרק י"ח בפרשת אחרי מות ובפרק כ' שבפרשת קדושים. בעוד פרק י"ח עוסק באיסורי העריות פרק כ' עוסק בעונשים המושתים על העוברים על איסורים אלו. באופן טבעי עולה השאלה מה ראתה התורה לכפול את עיסוקה בסוגיה זו ע"י פיצול העניין בשתי פרשיות אלו.

עיון מדוקדק בשתי הפרשות מעלה שורה של הבדלים ביניהן, אולם דומה שההבדל המשמעותי ביותר הוא בדברים הנלווים לאיסורי העריות – בפסוקי המסגרת לפני ואחרי דיני העריות שבאחרי מות וקדושים. באחרי מות פותחת התורה באזהרה "כמעשה ארץ מצרים אשר ישבתם בה לא תעשו וכמעשה ארץ כנען אשר אני מביא אתכם שמה לא תעשו ובחוקותיהם לא תלכו"... ושמרתם את חוקותי ואת משפטי אשר יעשה אותם האדם וחי בהם", ומסיימת שם התורה באומרה "אל תיטמאו בכל אלה כי בכל אלה נטמאו הגויים אשר אני משלח מפניכם. ותטמא הארץ ואפקוד עוונה עליה ותקיא הארץ את יושביה". הביטוי הבולט החוזר ונשנה הוא הפועל ט.מ.א. (בעוד הפועל ק.ד.ש. נעדר לחלוטין מפרשה זו). לעומת זאת בפרשת העריות שבקדושים מודגש מאד עניין הקדושה. התורה פותחת את הנושא באומרה "ושמרתם את חוקותי ועשיתם אותם אני ה' מקדישכם". כך גם מסיימת התורה לאחר דיני העריות בקריאה קדושים "והייתם לי קדושים כי קדוש אני ה' וגו'". הפועל ק.ד.ש. חוזר ונשנה 7 פעמים, בעוד הפועל ט.מ.א. אינו מופיע כלל בהקשר לעריות. מהו פשר הדברים?

נראה כי יש מקום לתהות מהו מעמדם של איסורי עריות? מחד גיסא יש לנו את הרושם שהם חלק מדיני הקדושה המייחדים את עם ישראל ככתוב "דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם קדושים תהיו", ודרשו חז"ל: "פרושים תהיו מן העריות". מאידך גיסא, אין ספק שמערכת חוקים המסדירה את היחסים המיניים בחברה, היא מן מאפיינים של כל חברה אנושית תרבותית באשר היא. זהו

אולי פשר כפילות הפרשיות בסוגיה זו. פרשת אחרי מות מתייחסת לאיסורי עריות במישור האוניברסלי, היא מזכירה שיושבי ארץ מצרים ויושבי כנען נטמאו בטומאת העריות ונענשו בגין כך. קל וחומר שעם ישראל היורש את ארץ כנען, צריך להיזהר בכך. פרשת קדושים מוסיפה את מימד הקדושה הייחודית לעם ישראל.

דווקא לאחר פרק "ט הפותח בהכרזה הגדולה "קדושים תהיו" והולך ומפרט את הקדושה המקיפה את החיים כולם בכל מימדיהם (בין אדם לחברו ובין אדם למקום), שבה התורה ועוסקת בפרשת העריות כחלק מחובת הקדושה המיוחדת של עם ישראל. במסגרת חברה של קדושה יש מקום לא רק לאיסורי עריות במישור האנושי הפרטי, אלא מוטלת גם על החברה החובה להעניש את העובר על חוקים אלו במסגרת הצו הכולל את "כל בני ישראל... קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלוהיכם".

חובתנו בשמירת הלכות אלו נובעת, איפוא, בראשונה מן הקומה הבסיסית של היותנו בני אדם, בני תרבות, כשעל גבי קומה זו נטענת משמעות נוספת של קדושה המיוחדת לעם ישראל – המצווה להקים ממלכת כהנים וגוי קדוש.

הרב יהודה גלעד, הוא רב קיבוץ לביא ומראשי ישיבת מעלה גלבוע.

אפשר לקבל את דף פרשת השבוע של הקיבוץ הדתי בדואר אלקטרוני או לראות אותו באינטרנט באתר של תנועת הקיבוץ הדתי בכתובת: www.kdati.org.il/parashat/hashavua.htm
כדי לקבל את הדף כל שבוע בדואר אלקטרוני, יש לשלוח הודעה אל: webmaster@kdati.org.il
ולרשום [unsubscribe](mailto:unsubscribe@kdati.org.il) בשורת הנושא. כדי להפסיק, יש לכתוב [unsubscribe](mailto:unsubscribe@kdati.org.il) בשורת הנושא.
תגובות למאמרים וכן הצעות לכתוב מאמרים, יש לשלוח אל: amudim@kdati.org.il
אתר האינטרנט של הקיבוץ הדתי: www.kdati.org.il